

VORT HISTORISKE LANDSKAB

NORD FOR CHÂTEAU de MONBRISON

OVERSAT AF BENTE CEDERHOLM

TEGNING MOGENS SKOVBOG

INDHOLD

Saint Nicolas De La Grave	4
Boudou	6
Moissac	7
Bruyère	10
Cazes-Mondenard	11
Lauzerte	12
Montagudet	14
Touffailles	15
Bouloc	15
Belveze	15
Eglise De Pervillac i Montaignu-de-Quercy	16
Montaignu-de-Quercy	17
Notre-Dame De Gouts	19
Tournon D'Agenais	20
Bonagui	22
Fumel	23
Monsempron	24
Vaileilles	25
Couyssels	26
Roquecor	27
Lacour	28
Bourg-De-Visa	30
Brassac	31
Montjoi	33
Castelsagrat	34
Saint-Nazaire-De-Valentane og Miramont-De-Quercy	35
Saint-Jean-De-Cornac	36
Oversigtskort	38-39

Sats: Keld Andersen Fotosats
Tegninger: Mogens Skovborg
Tekst: Bente Cederholm
Tryk: NKN Offset ApS

FORORD

Vort landskab omkring Château de Monbrison er både smukt og historisk meget interessant med slotte, ruiner, kirker og byer, som går helt tilbage til 1100-1200 tallet.

Vi synes, det har været et stort savn, at der ikke fandtes noget tilgængeligt materiale på dansk, som vore medejere, venner og gæster, som besøger Monbrison, kunne få indsigt i og glæde af at færdes i dette kulturhistoriske og smukke landskab.

Ud fra disse betragtninger har vi taget fat i en del af det historiske materiale, som er tilgængeligt på fransk og oversat det til dansk for på den måde at åbne en ny verden i et landskab, som på trods af sin kulturhistoriske betydning stort set endnu ikke er opdaget af turisterne.

Området strækker sig fra Chââteau de Monbrison i syd til Bonaguil og Fumel i nord. Sammen med kortet i bogen anbefaler vi at bruge Michelin's gule kort nr. 79 for at finde rundt på de små veje. Hvis man vil følge bogen fra begyndelsen, skal man køre til Sct. Nicolas de la Grave og derfra følge ruten, men der er andre muligheder, hvis man kun vil se et par byer ad gangen.

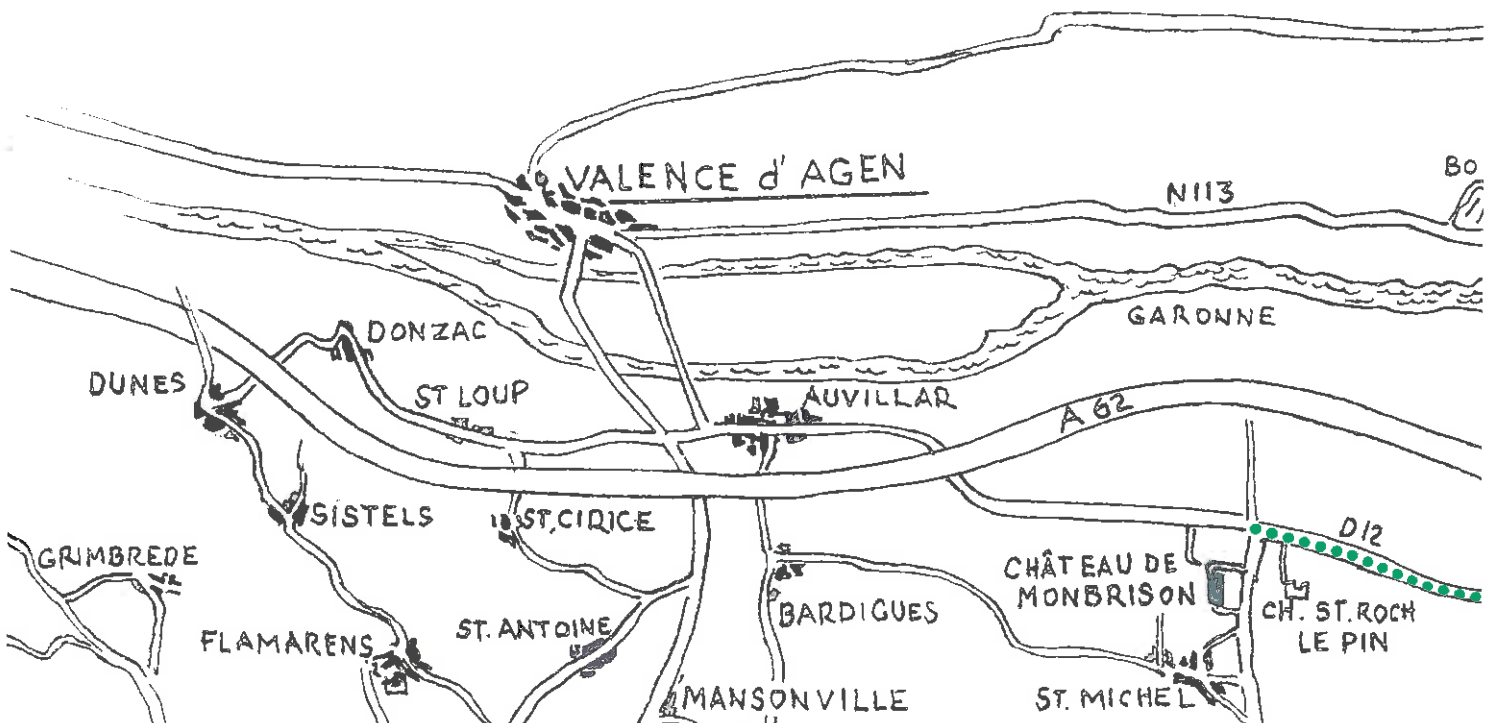
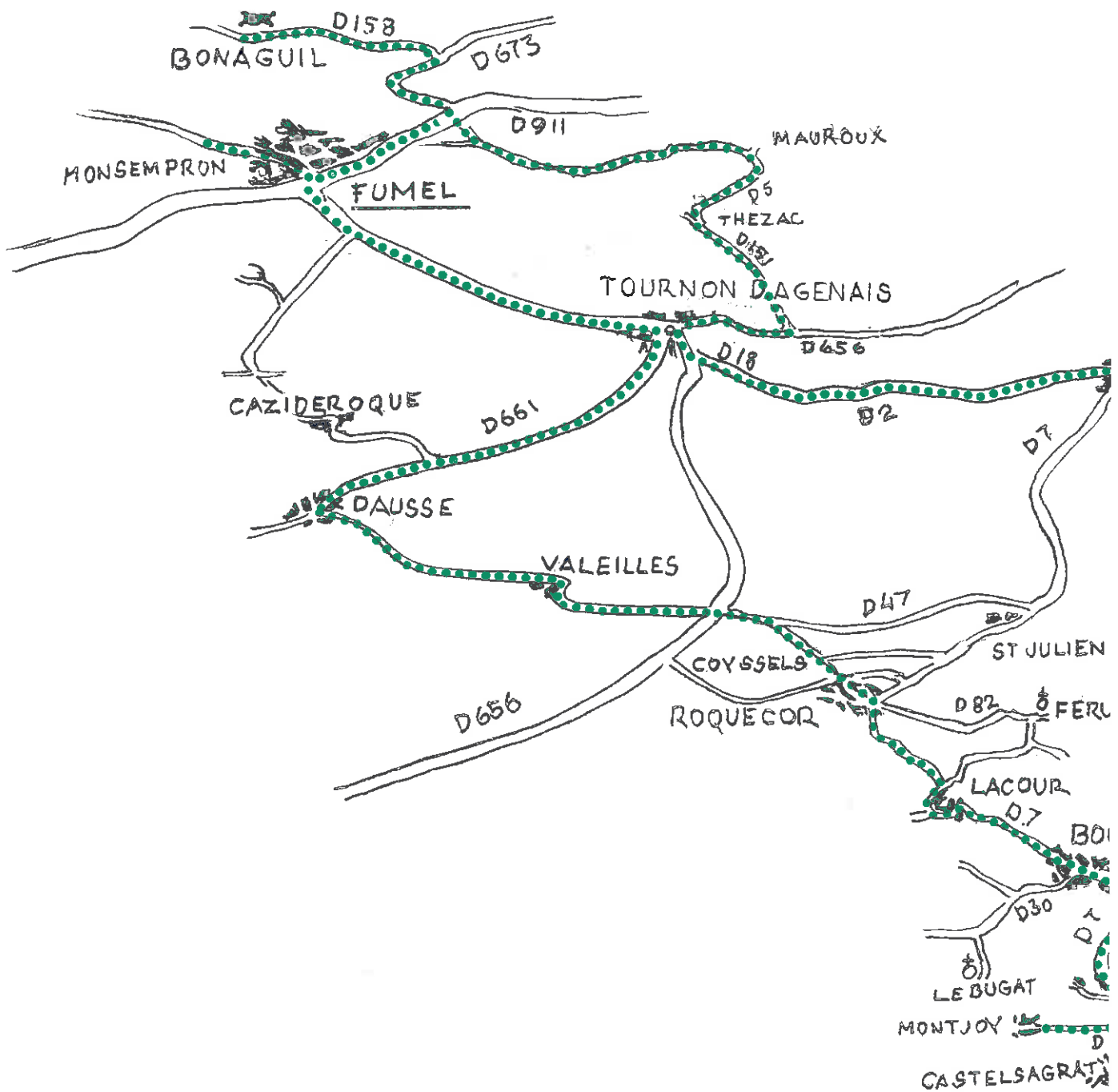
Det er vort håb, at De vil føle det kulturhistoriske vingesus på turen og ønsker Dem rigtig god fornøjelse.

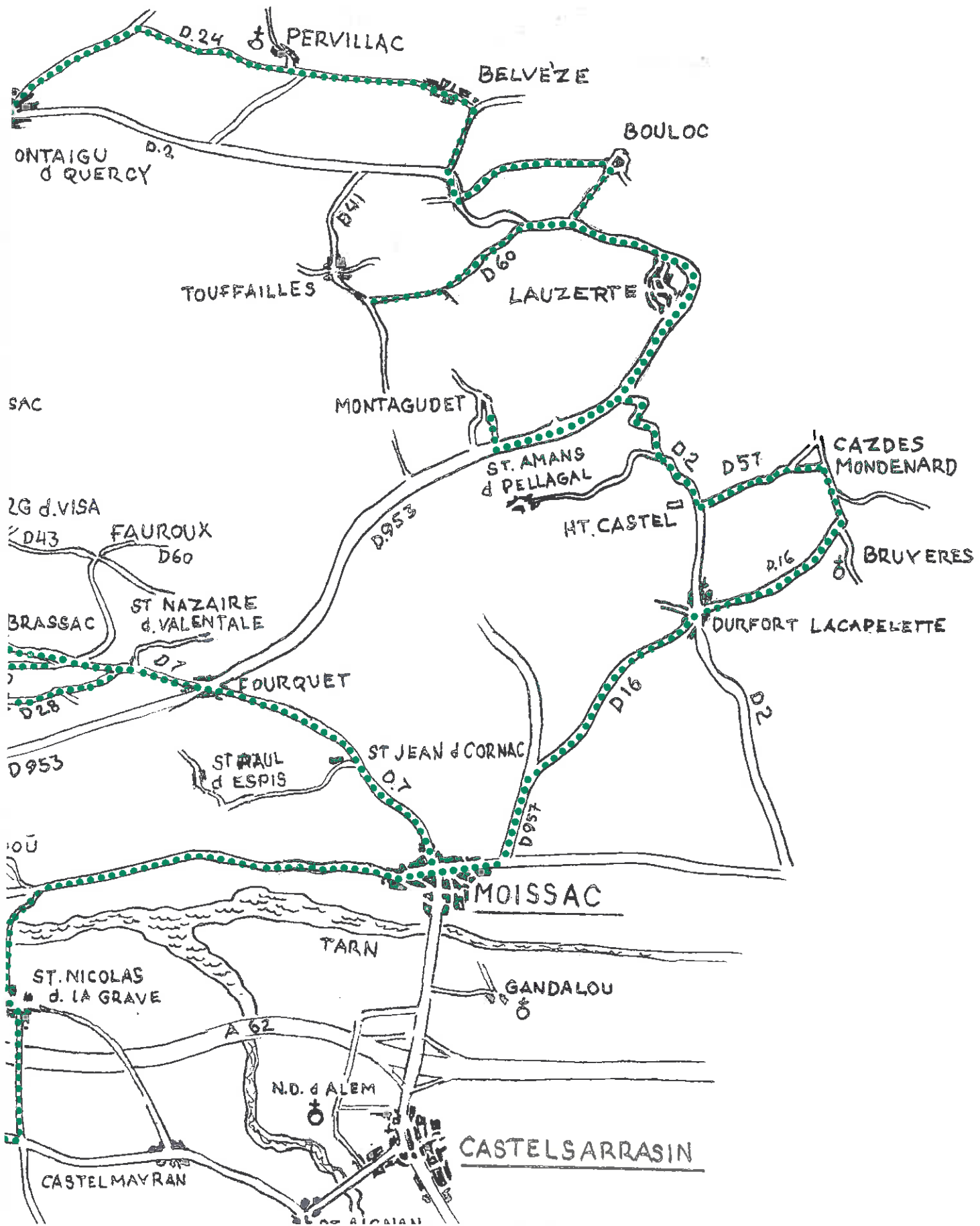
Bente Cederholm og Mogens Skovborg

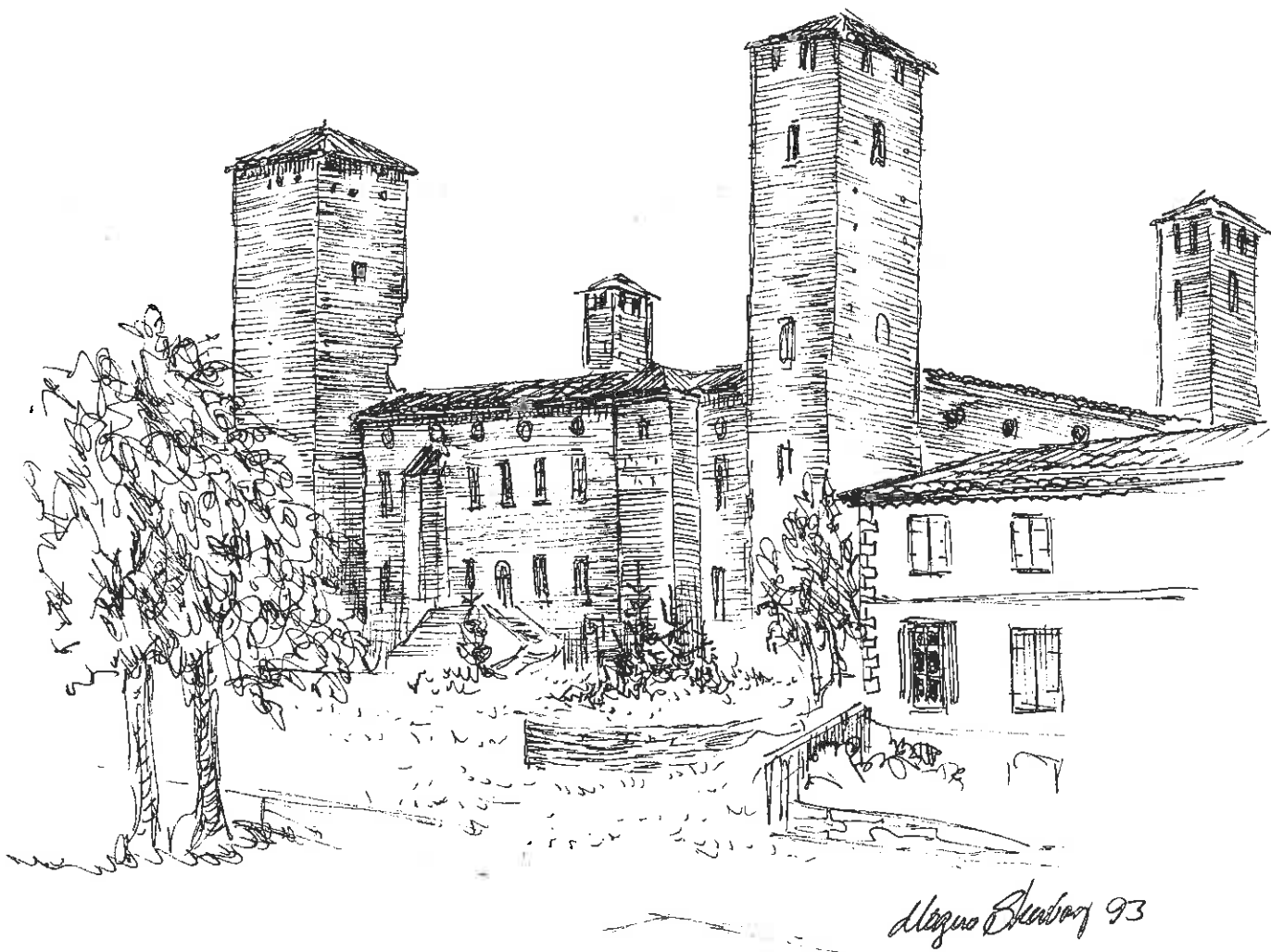

Château de Monbrison fik sin nuværende form omkring 1860. Slottet er bygget på grundmuren af et betydeligt ældre slot. Kirkeruinen fra 1268 i parken og mølleruinen ved poolen fortæller os, at der har været menneskelig aktivitet i vort nære område i mange hundrede år. Kirken blev revet ned i 1857 og bygget op igen nede ved hovedvejen til Auvillar. Greven, som var protestant, ville nemlig ikke have en katolsk kirke i sin park.

SAINT NICOLAS DE LA GRAVE

Oprindeligt blev dette tilflugtssted grundlagt i 1135 i fællesskab af Saxet vicegreve af Lomagne og Guillaume, abbed af Moissac, ifølge en retvinklet plan med overdækkede passager, som eksisterer den dag i dag rundt om hovedpladsen med de gamle huse.

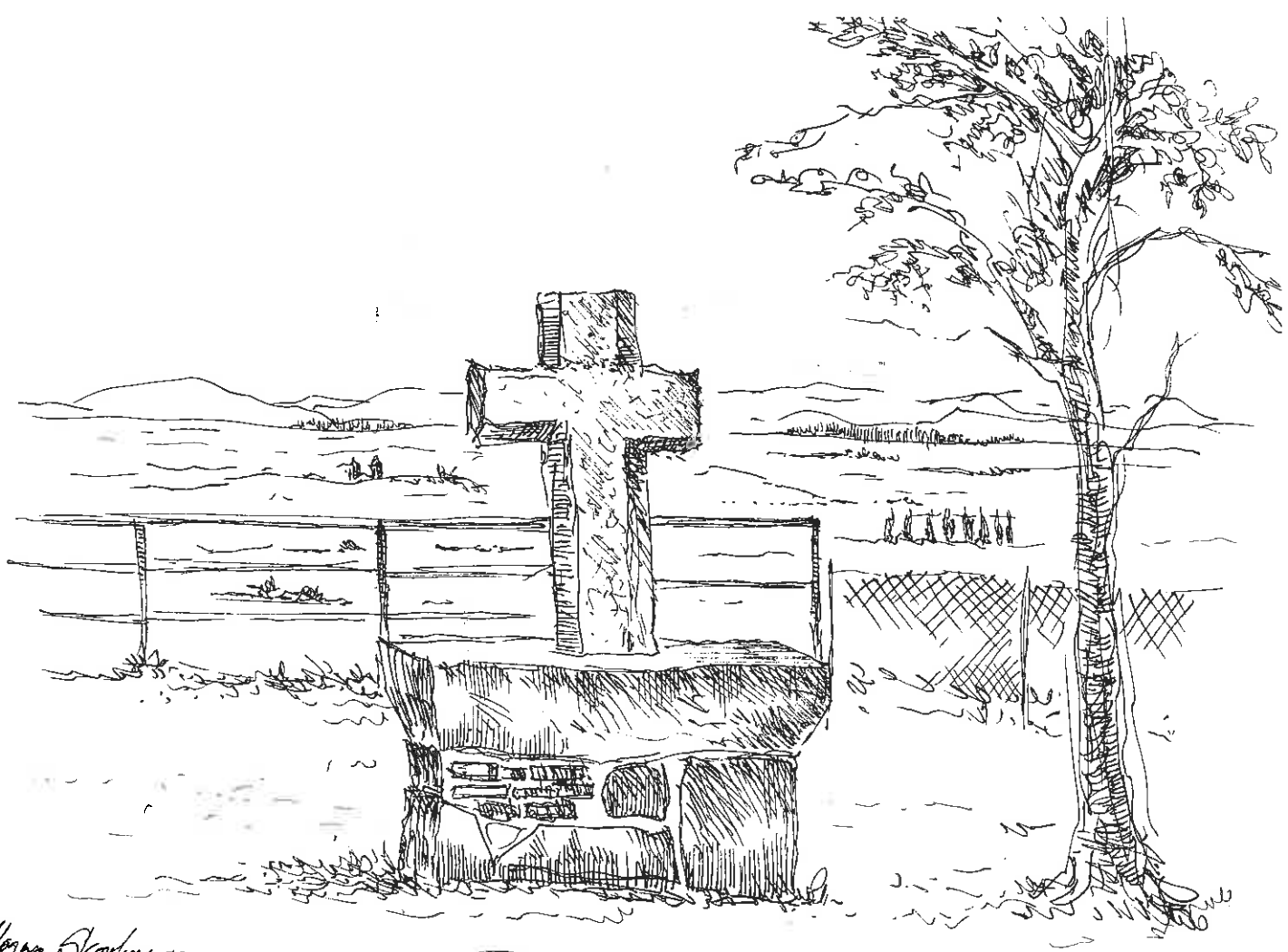
Denne distriktsby med 1706 indbyggere kendetegnes ved sit slot og sin kirke. Det er især Moissac-abbødernes store massive slot, der fanger turistens opmærksomhed. Dette slot, som fejlagtigt er opkaldt efter Richard Løvehjerte ifølge en tro ligeså vedholdene som forkert. Slottet er blevet genopbygget af den store abbed af Moissac Bertrand de Montaigut i det 13. århundrede og blev den foretrukne residens for Moissac-abbøderne, som var lensherrer på stedet. Slottet blev stærkt ødelagt i 1848, og tårnene blev delvis nedbrudt, men højden på tårnene er dog stadig 25-28 m. Dette fredede slot huser i vore dage rådhus, postkontor og sågar skattekontor.

Ikke langt herfra ved hovedpladsen hæver kirken sig. Den led hårdt under Religionskrigene og blev på det nærmeste ødelagt, men genopstod ved slutningen af det 16. århundrede med et apsis med 5 fag og 4 kapeller. Kirken har et indgangsparti, der er åbent fra 3 sider med en portal fra det 17. århundrede, ovenover hvilket det firkantede klokketårn hæver sig i en toulousansk stil med et slankt spir. Blandt kirkens indbo bemærker man en smukt vievandskumme med forsiringer i marmor og et relikvieskrin i forgyldt træ fra det 17. århundrede i form af en lille kiste med scener fra Saint Ansbert's liv. Kirken er dekoreret overalt i 1847 og blev restaureret af Gaillard-Lola i 1946 (samme kunstner har dekoreret kirken i Sct. Michel).

Det er i Sct. Nikolas de la Grave, at den store opfinder Antoine Laumet Lamothe-Cadillac fødtes i et hus i gaden, der nu bærer hans navn (ca. 200 m. fra hovedpladsen). Huset, som er museum, tilhører nu kommunen. Antoine Laumet var en person med enestående intelligens og fantasi, som gjorde sig berømt i Amerika under navnet Lamothe-Cadillac. Han grundlagde i 1701 byen Detroit ved floden, som forbinder Huronsøen med Eriesøen. I 1710 blev han udnævnt til guvernør for Louisiana. I 1722 solgte han sit lensgods i Amerika for at indstallere sig i Castelsarrasin, hvor han døde i 1730 72 år gammel efter at være blevet udnævnt af Ludvig XV til guvernør i Castelsarrasin. Det var en titel, som blev genindført for Lamothe-Cadillac's skyld. Hans blivende fortjeneste er grundlæggelsen af byen Detroit, som var en stor landsby i 1750, og som siden blev til den aktuelle storby med 1,4 mio. indbyggere og hovedbyen for USA's bilindustri. Det er tankevækkende, at denne beskedne franske by er udgangsstedet for de luxuriøse Cadillac biler.

Hver mandag og onsdag er der et lille hyggeligt marked her i Sct. Nicolas de la Grave.

Vi forlader byen ad D 15 mod Moissac, over den gamle bro op til venstre ad N 113, kører videre til højre mod Point de vue Boudou.

Olaf Skarby 93

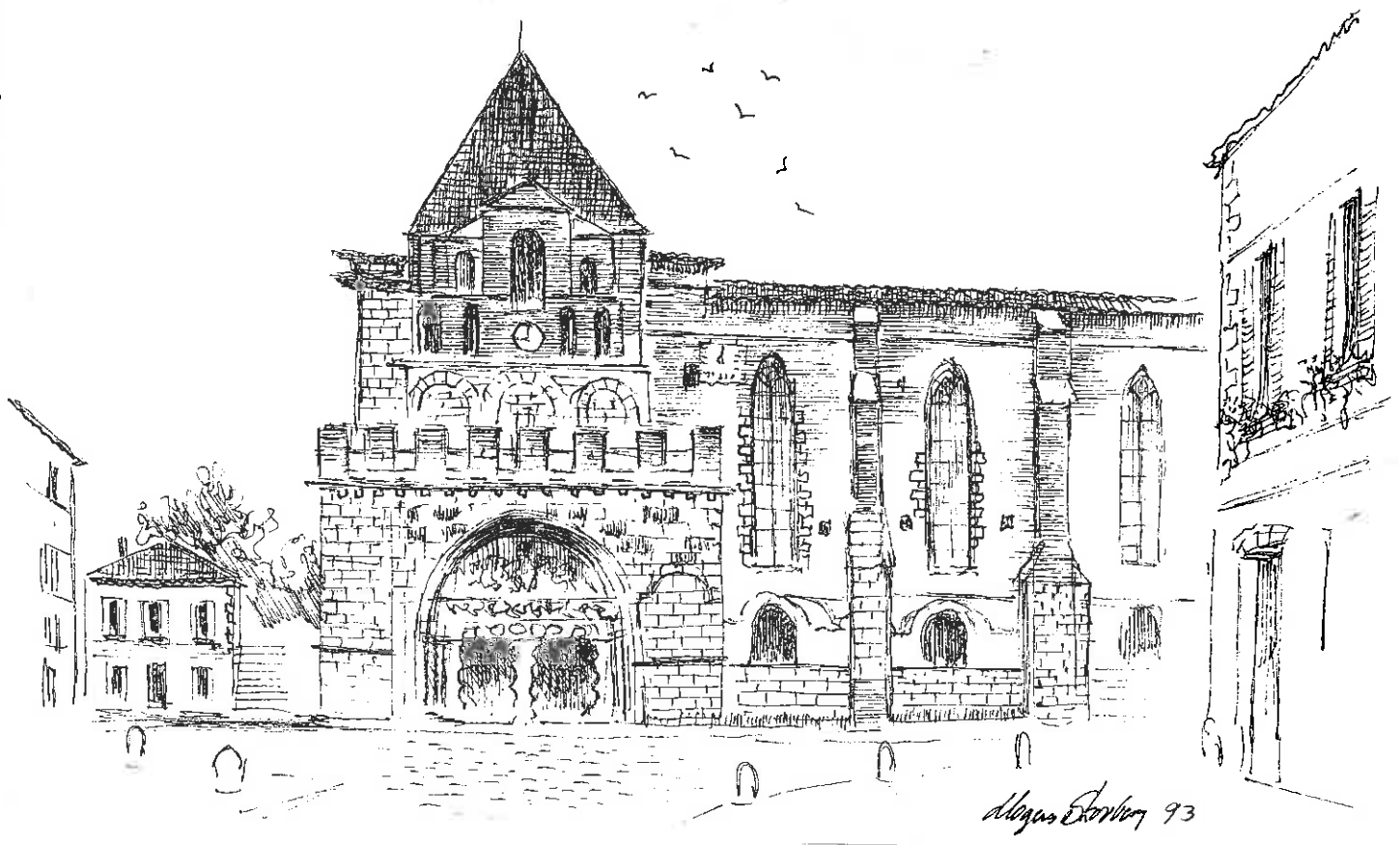
BOUDOU

er en lille by 5 km. vest for Moissac.

Foruden at nævne landsbykirken fra det 13. århundrede, genopbygget i 15. århundrede og dens gennemgribende restaurering i det 19. århundrede, er det værd at nævne, at Moissac's berømte abbed Bertrand de Montaignut i 1295 døde her på dette sted. Men det, der karakteriserer Boudou, er dens exceptionelle beliggenhed med udsigt over Garonne-dalen til den ene side og til Tarn-dalen til den anden side og med Gascogne i horisonten. Vi kører ned til N 113 igen og kører mod Moissac. Ved indkørslen til byen ser vi til højre kirken Saint-Martin, som er den ældste kristne helligdom i Tarn-et-Garonne departementet. Den er opført i Gallisk-romansk stil og var fra 9. til 14. århundrede viet til Saint-Ansbart. Flere kapeller er bygget til i det 15. århundrede og endnu andre arbejder blev udført fra 17. til 19. århundrede.

Når kirken har undgået at blive totalt destrueret, skyldes det alene hensynstagen til inskriptionen »fredet historisk monument«, idet planen om gennemførelse af en jernbane mellem Moissac og Cahors (via Lauzerte) blev skrinlagt.

Vi ankommer nu til selve Moissac - »evige Moissac« som André Malraux så smukt har udtrykt det (fransk forfatter og minister i flere regeringer, 1901-1976).

MOISSAC

Det er en by omgivet af vand og vinmarker, som producerer den kendte drue Chasselas. Det er alt dette samt sit kloster, som Moissac er blevet berømt for. Klosteret er sandsynligvis fra det 7. århundrede, og trods plyndringer og hærværk, som arabere, normannere og ungare i tidens løb har foretaget, havde klosteret sin storhedstid i det 11. århundrede takket være støtte fra Cluny-ordenen. Ligeledes i det 13. århundrede, hvor Bertrand de Montaigut foranledigede store restaureringer. Det skyldes i høj grad også ham, at klosteret fik åndelig indflydelse.

Adskillige veje er blevet anlagt i området op gennem tiderne, bl.a. under Hundredårskrigen og under Revolutionen. Kunstgenstande er blevet plyndret, og der har været problemer ved anlæggelsen af jernbanen fra Bordeaux til Sète, men det væsentligste for historie og kunst er aldrig gået tabt, nemlig kirken Saint Pierre (Peterskirken) og selve klostergården.

Klosterkirken SAINT PIERRE

Portalen til klosterkirken er i dag det eneste resterende fra den oprindelige bygning fra det 11. århundrede. (Man ved dog, at klosteret samt dets kirke oprindeligt blev opført i 5.-6. århundrede). Udvendig ses partiet udført i rundbuestil med spejlbu over kirkeportalen, som er udført mellem 1100 og 1300, og temaet er apostlen Johannes' åbenbaring. Portalen er så absolut et af de fineste romanske arbejder i Frankrig med Jesus omgivet af to engle samt relieffer af de fire evangelister og de fireogtyve ældste. Man skal lægge mærke til søjlen, som adskiller de to porte, og som viser tre kupler med hunløver, og på hver side finder vi en figur, som forestiller profeten Jeremias og apostlen Paulus.

Går vi ind i kirken, kommer vi først til våbenhuset, inden vi går videre til skibet, som i nyere tid er ført tilbage til oprindelse med flerfarvet udsmykning, og her ser vi »den bevægende jomfru« fra 1476, »flugten fra Egypten« fra slutningen af det 15. århundrede og »jordfæstelsen« fra 1485 - og til venstre for skibet en meget smuk romansk Kristus-figur fra det 12. århundrede samt en marmorsarkofag, som er helt tilbage fra det 7. århundrede.

I 1986 foretoges den seneste restaurering, hvorved pladsen foran kirken blev frigjort fra bilparkering.

KLOSTERET

som stod færdigt i år 1100, er blevet os overdraget næsten intakt. Dette romanske mesterværk, som hører blandt Frankrigs skatte, er først og fremmest bemærkelsesværdigt ved sine arkader. Disse er genopført i 1200-tallet af den berømte Bertrand de Montaigut, som var abbed i Moissac fra 1260 til 1295.

Klosteret er også bemærkelsesværdigt pga. sine marmorsøjler, som samtidig med at være enkle i deres udførelse er dobbeltsøjler med skulpturel udsmykning af mænd af stor betydning for klosteret, som bl.a. abbeden af Moissac.

Hvad angår søjlehovederne, ialt 76, repræsenterer disse dels fantasifulde figurer, dels en historisk portraitsamling.

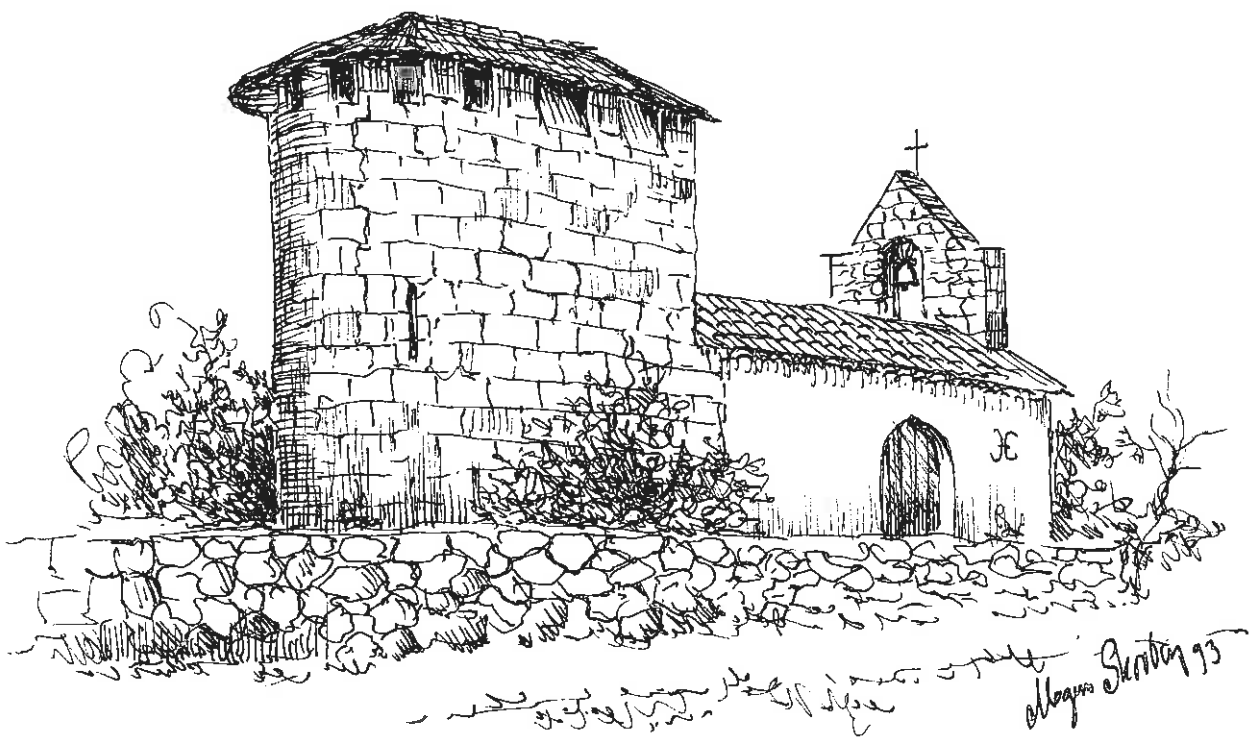
Efter at have beset klosteret bør man aflægge visit i Moissac egnsmuseum (Musée Moissaquais). Dette befinder sig i den forhenværende abbedbolig lige rundt om hjørnet. Der er interessante ting at se her.

Inden vi forlader Moissac, bør vi kaste et blik på Sainte-Cathrine kirken, som er genopbygget efter Revolutionens skader. I kapellet til det tidligere munkekollegium finder vi en meget smuk altertavle. I Middelalderen var denne kirke søfartskirke for de søfolk, som frekventerede Tarn-floden, og således opstod i 1889 Moissac marineforening.

Saint Jacques-kirken bør også nævnes. Her gjorde pilgrimmene i det 13. århundrede ophold på vej til Santiago de Compostella. Ruten hed Route du Puy (og fortsætter lidt sydvest for Monbrison i landsbyen Bardique). Kirken blev ødelagt under Revolutionen og blev senere rekonstrueret, og idag findes hér forskellige samlinger, som kan beses.

Moissac er også kendt for sit omfattende lørdag-søndagsmarked. Her omsætter omegnens bønder deres friske grøntsager, der handles med levende høns, gæs, kaniner m.m., og der handles alt, bl.a. blomster og tøj.

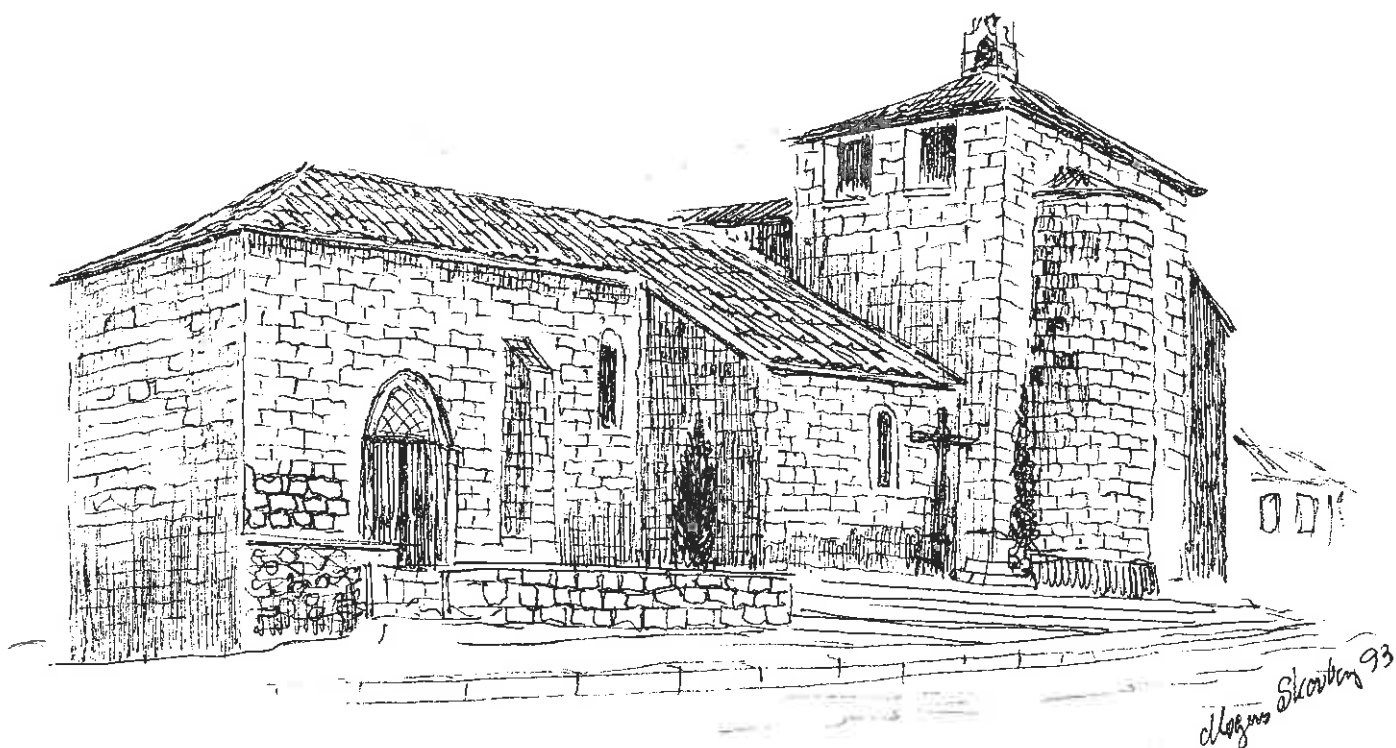
Når vi har set det, vi ønsker i Moissac, kører vi ud ad byen mod øst ad D 927 til vejkrydset og ad D 957 til venstre mod Lauzerte. Ved næste vejkryds D 116 kører vi til højre mod Durfort-Lacapelette, og vi kører gennem byen, og ved udkanten ved vejkrydset følger vi D 16 i retning mod Cazes-Mondenard.

BRUYÈRE

Ca. 4 km længere fremme køres til højre for at tage den lille fredede kirke Bruyère, som har hørt under Moissac, i øjesyn. Den er bygget i slutningen af 11. århundrede, og stilen er romansk-arkaisk. Kirken synes at våge over dette sted, som er så typisk for denne egn. I det 16. århundrede fik kirken fornyet skibet, og tårnmuren blev udskiftet i 1880, og sidst men ikke mindst er kirkens indre blevet istandsat i 1953 foranlediget af et par af egnens familier. Smagen kan diskuteres.

Vi kører videre ad D 81 og D 57 og endelig D 34, og næste stop er Cazes-Mondenard.

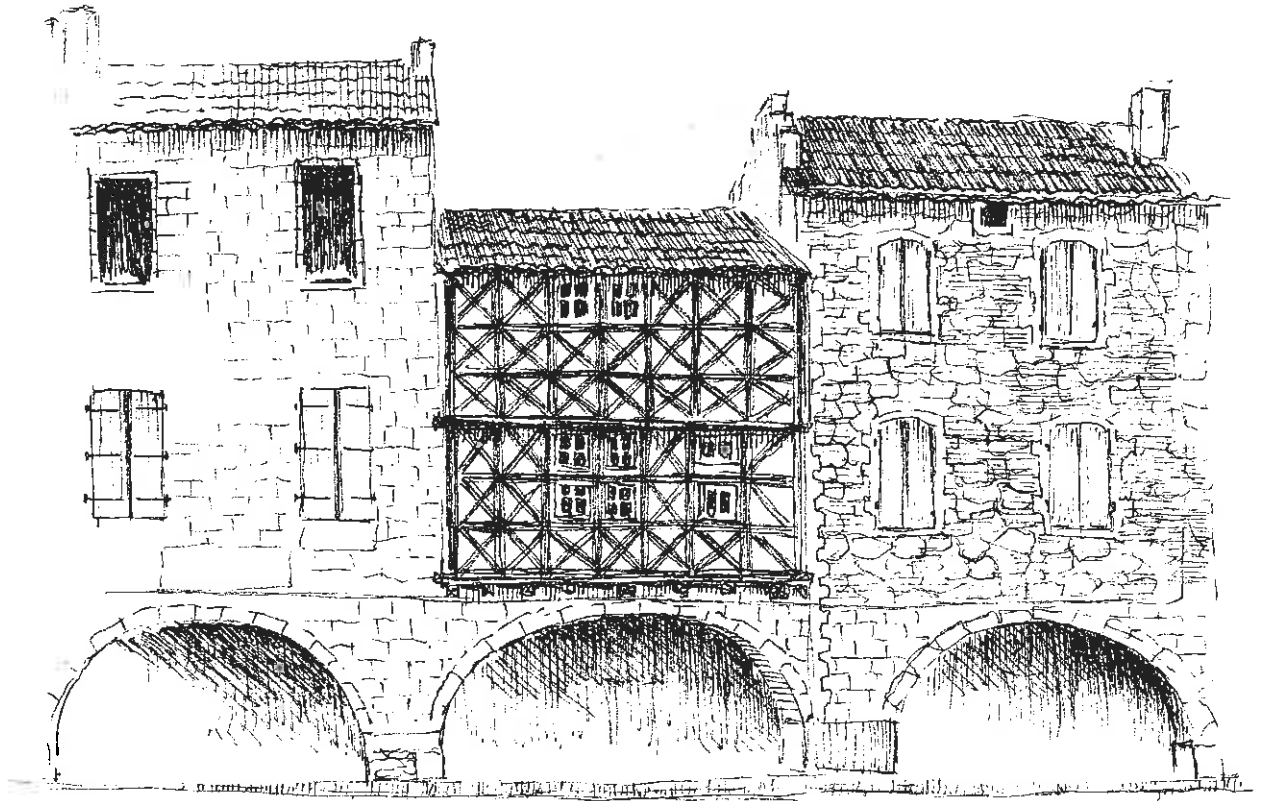

CAZES-MONDENARD

Denne by hører under kantonen Lauzerte. Det skal nævnes, at Mondenard i Middelalderen var herresæde, idet Armand de Mondenard i det 13. århundrede fik overdraget slottet, Château de Mondenard, fra Philippe den Smukke. Fra denne familie nedstammer i øvrigt den berømte marskal Monluc (1500-1577). Der eksisterer stadigvæk efterkommere, men de sparsomme rester af slottet, som ligger ud til Barquelongne-dalen, kan ses ved at køre ud ad D 34 mod Lauzerte og efter 2 km køre fra mod højre ad en hårnålevej. Det var omkring dette Middelalderslot, at landsbyen Cazes-Mondenard opstod.

Cazes har også i vore dage gjort sig bemærket, idet den søde, velmagende spise-vindrue Chasselas du Moissac er blevet en meget efterspurgt drue i og uden for Frankrig. Denne kommune ligger midt i distriktet, hvor Chasselas-druen fremavles og høstes (august-september).

Vi kører videre ned i Barguelonne-dalen ad D 57 og videre ad D 2, som er en meget smuk vej, som fører os til Lauzerte. Lidt til venstre ser vi slottet Haut-Castel, og vil man uddybe dette smukke sted nøjere, bør man nu forlade D 2 og køre til højre ad vejen til Chardon. Her bliver man dobbelt belønnet, idet man her i denne grønne oase vil finde et af de dueslag, som denne egn af Frankrig er så berømt for. Fortsætter vi vor vej, kommer vi til den berømte by Lauzerte, som af og til omtales som Quercy's Toledo.

LAUZERTE

Byen med de 1697 indbyggere (1982), ligger utrolig flot med udsigt til alle verdenshjørner. Den er grundlagt i 1241 af greven af Toulouse som fæstning og var under Hundredeårs-krigen for en tid besat af englænderne.

Det er især den højtliggende bydel, som er interessant med Saint-Barthélemy kirken, der er opført i det 13. århundrede og i det 16. århundrede. blev sognekirke efter nedrivninger af Notre-Dame-kirken. Den nuværende kirke, som er blevet til i 1654 på biskoppen af Cahors befaling, stod uden facade helt frem til 1845.

Saint-Barthélemy kirken er gennemrestaureret indvendig i 1975, og interessen samlede sig navnlig omkring den berømte altertavle i barok, som stammer fra den førnævnte Notre-Dame kirke, og træpanelerne, som er malet af faderen til den berømte maler Ingrès (Museet i Montauban). På pladsen uden for kirken bør man bemærke de smukke gamle huse, hvoraf ét især skiller sig ud fra de andre ved at være opført af bindingsværk. Huset, som er nyrestaureret, blev oprindeligt opført i det 16. århundrede.

Den højtliggende bydel gør sig bemærket ved sin store kunstneriske og arkæologiske pondus. Her finder vi rådhuset side om side med andre gamle huse, som er fundet bevaringsværdige og utrolig smukt restaurerede. Inden vi begiver os ned til byens lavere del, bør vi endnu engang nyde udsigten fra et af udkikspunkterne. Nede i byen kikker vi ind i kirken Notre-Dame-des-Carmes, som blev lagt i ruin under Religions-krigene og genetableret i 1678. Det er den fredede store altertavle fra 1689, som vi navnlig skal lægge mærke til. Stilen er barok, og den fylder hele bagvæggen i koret. Et besøg i Lauzerte varer en times tid.

Allegro Skaberg 93

MONTAGUDET

Vi forlader Lauzerte, og er der tid, bør man tage rundt om Montagudet, ca 4 km sydvest ad D 953, som har en 400 år gammel romansk kirke. Dens indre er fornylig blevet restaureret, og her er anvendt en udtalt sans for god smag.

Ved hjælp af Michelin's kort nr. 79 ser vi nordvest for Lauzerte den lille by Beaucaire, som byder på et Middelalderslot, hvor nu kun fangetårnet er tilbage. Slottet var en del af fortifikationslinien, som blev oprettet af greverne af Toulouse. Vi kører videre og beundrer endnu engang Lauzerte, som fremstår i al sin skønhed, og vi fortryder ikke det mindste, at vi kørte denne lille omvej, som fulden-der vor kulturelle udflugt.

TOUFFAILLES

Vi kører videre vestover mod Touffailles, hvis eneste seværdighed er kirken fra 1400-tallet. Her har man fornylig fundet malerier under flere lag kalk, som strækker sig fra hvælving til skib, og som er fra det 16. århundrede. Malerierne forestiller tolv scener fra Kristus' barndom til hans lidelseshistorie.

BOULOC

Herfra kører vi nordover ad D 60 mod Bouloc. Idet vi krydser landevejen D 2, skimter vi kirken i Bouloc, og vi forsætter til den lille by med de få hundrede indbyggere. Kirken med al sin primitivitet fra det 12. århundrede er opført i den for egnen så velkendte rundbuestil (romansk). Den blev lagt i ruiner under Hundredårskrigen, og skibet blev sidenhen genopbygget i 1400-tallet, og i 1892 er det blevet til en tilbygning.

I midten af det forrige århundrede gjorde kirkens abbed sig bemærket med sin berømte varme lægeurtdrik, som han kaldte »præsten fra Bouloc's lægeurtdrik«.

Fra Bouloc kører vi ud til D 2 igen. Vi fortsætter ad D 60, kører op til Belvèze, efter at have passeret kirken Saint-Jean-d'Olmieres, som er genopbygget i det 16. århundrede og restaureret i 1817. Kirken huser et mesterværk af et alter fra 1669, som er udskåret i forgyldt træ. Alteret stammer oprindeligt fra Saint-Barthélémy kirken i Lauzerte.

BELVEZE

Ad en smal og snoet vej kommer vi nu til Saint Hilaire kirken, som også ligger i Belvèze, og som stammer fra slutningen af 1400-tallet. Den har gennemgået flere forandringer i tidens løb. Vi fortsætter ad smalle krogede veje til Barry, som består af gamle, restaurerede huse, som danner en smuk og venlig enhed.

Vi forlader D 24 1 km. længere henne, idet vi følger vejen til kirken Saint-Pierre de Pervillac.

EGLISE DE PERVILLAC i Montaigu-de-Quercy

Eglise de Pervillac er fra slutningen af det 15. århundrede og har gennemgået flere ændringer i det 19. århundrede, men det interessante er dens samling af kalkmalerier fra begyndelsen af 1500-tallet, overkalket i det 18. århundrede for i 1892 at blive afdækket. Disse vægmalerier er blevet fredet sammen med kirken i 1979. På den nordlige endevæg i kirken finder vi desuden de 7 dødssynder, medens sydvæggen repræsenterer Helvedet og Skærsilden, som man mente altid burde være til stede i de troendes erindring. Man kan komme ind i kirken ved at rette henvendelse til præsten i Montaigu.

Hvis man kommer ad D 24, som ender i D 41 eller D 2 direkte fra Lauzerte og 1 km. før Montaigu, ser man til venstre kirken Saint-Martin de Bournazel, hvis apsis er romansk. Udsigten fra toppen af byen er storslået, som den ligger omgivet af gamle fæstningsværker.

MONTAIGU-DE-QUERCY

Det er karakteristisk for denne by, at på det sted, hvor det gamle middelalderslot lå, ligger i dag bydelen til Montaigu: La Demeure. Slottet, som oprindeligt blev opført i midten af det 12. århundrede, var meget berømt og ejedes af herremanden Arnaud de Montaigu. Han var far til den navnkundige abbed i Moissac (1260-1295) Bertrand de Montaigu, medens broderen var biskoppen i Cahors. I 1418 ødelagde englænderne slottet. Det blev genopført og eksisterede et par hundrede år, hvorefter det så sit endeligt i 1830, dog uden at der var krig.

Bydelen La Demeure opstod først i 1972 på det sted, hvor det gamle slot lå, og byggestilen er til dels spansk inspireret. Den har tilpasset sig fint mellem de gamle volde fra 1181.

At slentre i den gamle bydel er meget spændende. Her finder vi huse fra slutningen af 1700-tallet, og det anbefales at begive sig helt ud til Foiral for her at nyde udsigten. Følg rue de Coutelets fra Place de l'Hôtel de Ville, idet man passerer La Demeure og returnerer ad rue des Anciens Tours. Rundturen i denne bydel varer en times tid.

Montaigu kommune har ialt 11 kirker, som hver især har sit særpræg.

Ved udgangen af byen mod nord ved D 2 bemærker man en gammel vandbrønd fra 1828, som dengang var byens vandforsyning til 4000 indbyggere.

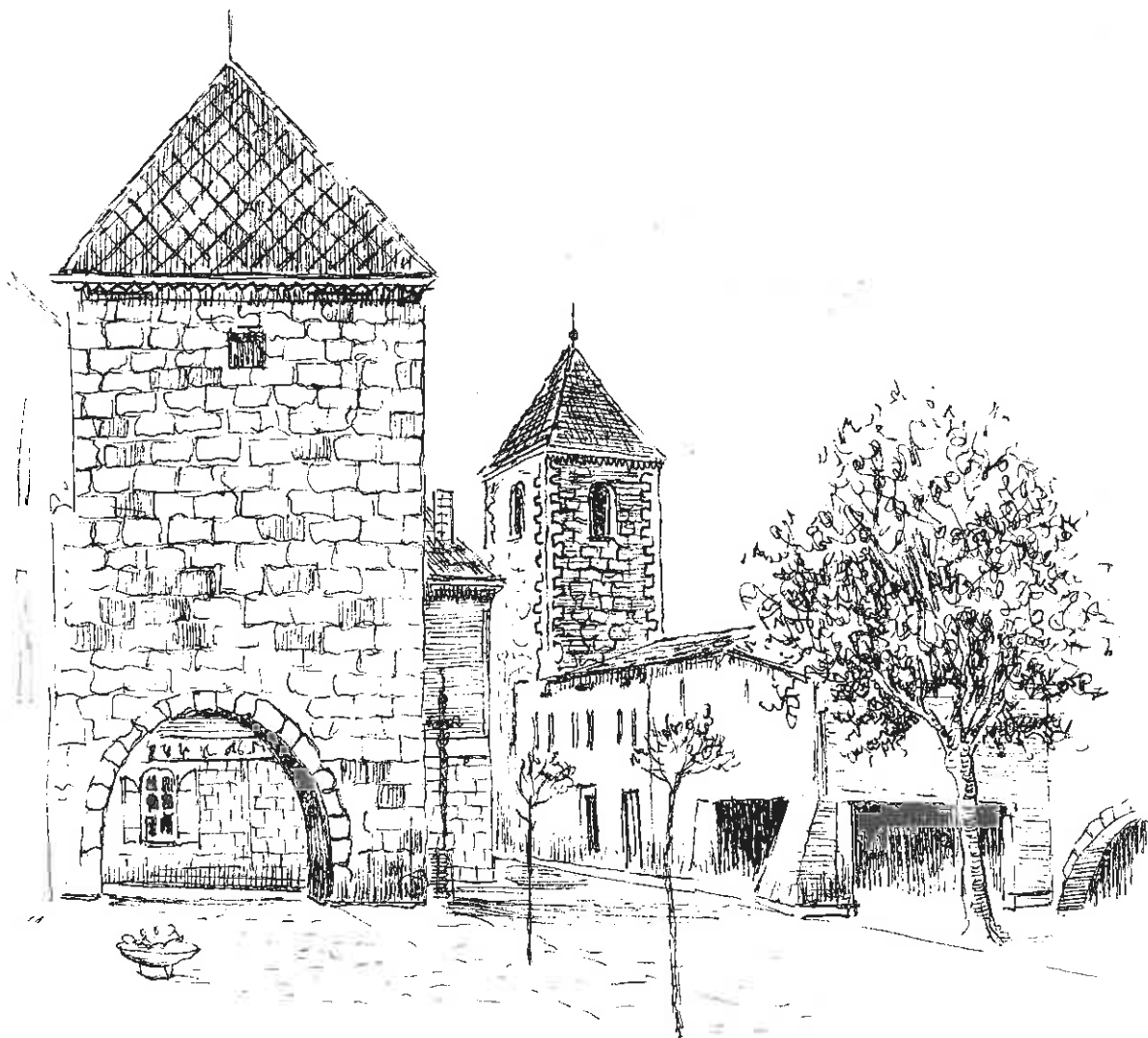
2 km uden for Montaigu er der en statue, Sacré Coeur, på en gammel vindmølle, som i 1931 blev givet som gave til byen af præsten til kirken, vi nu skal besøge, nemlig Notre-Dame de Goûts.

NOTRE-DAME DE GOUTS

Denne kirke er fra 1200-tallet, og var i lang tid sognekirke for Montaigu, og dermed den vigtigste kirke på egnen. Kirken er, som den står i dag, harmonisk og regulær og kan tilbageføres til det 15. århundrede, selv om den led skade under Religionskrigene. Buegangen blev først genopført i 1668. Klokketårnet er et smukt firkantet tårn, som er karakteristisk for denne egn, som kan ses langvejs fra, enten man kommer fra Montaigu eller fra Tournon d'Agenais.

Følger vi D 2, forlader vi en kilometer længere fremme Tarn-et-Garonne og bevæger os igen ind i Lot-et-Garonne ad D 656. Her kommer vi til en rundkørsel og fortsætter op til byen Tournon-d'Agenais.

TOURNON D'AGENAI

Gammel historisk by, hvis huse går helt tilbage til slutningen af 1200-tallet. Men mange af husene bærer inskriptionen - som det også er tilfældet i Montaigu - at de er opført 1840-1850. Klokketårnet på den store plads bærer dog inskriptionen 1637. Grundet sin alder har denne by bevaret en hvis arkitektonisk enhed.

Tournon d'Agenais blev lagt i ruiner under Religionskrigene og genopbygget i det 16. århundrede. Kirken er fra 1886 og således af langt yngre dato.

Der er intet, som dokumenterer byens oprindelse, men det menes, at fæstningen er opført af Raymond VII af Toulouse. I 1257 var Tournon en af de tolv formynderskaber i Agenais, hvis myndighed strakte sig fra Sauveterre-sur-Lémance til Lacour-de-Visa med tilstedeværelse af 5 konsuler som øverste myndighed.

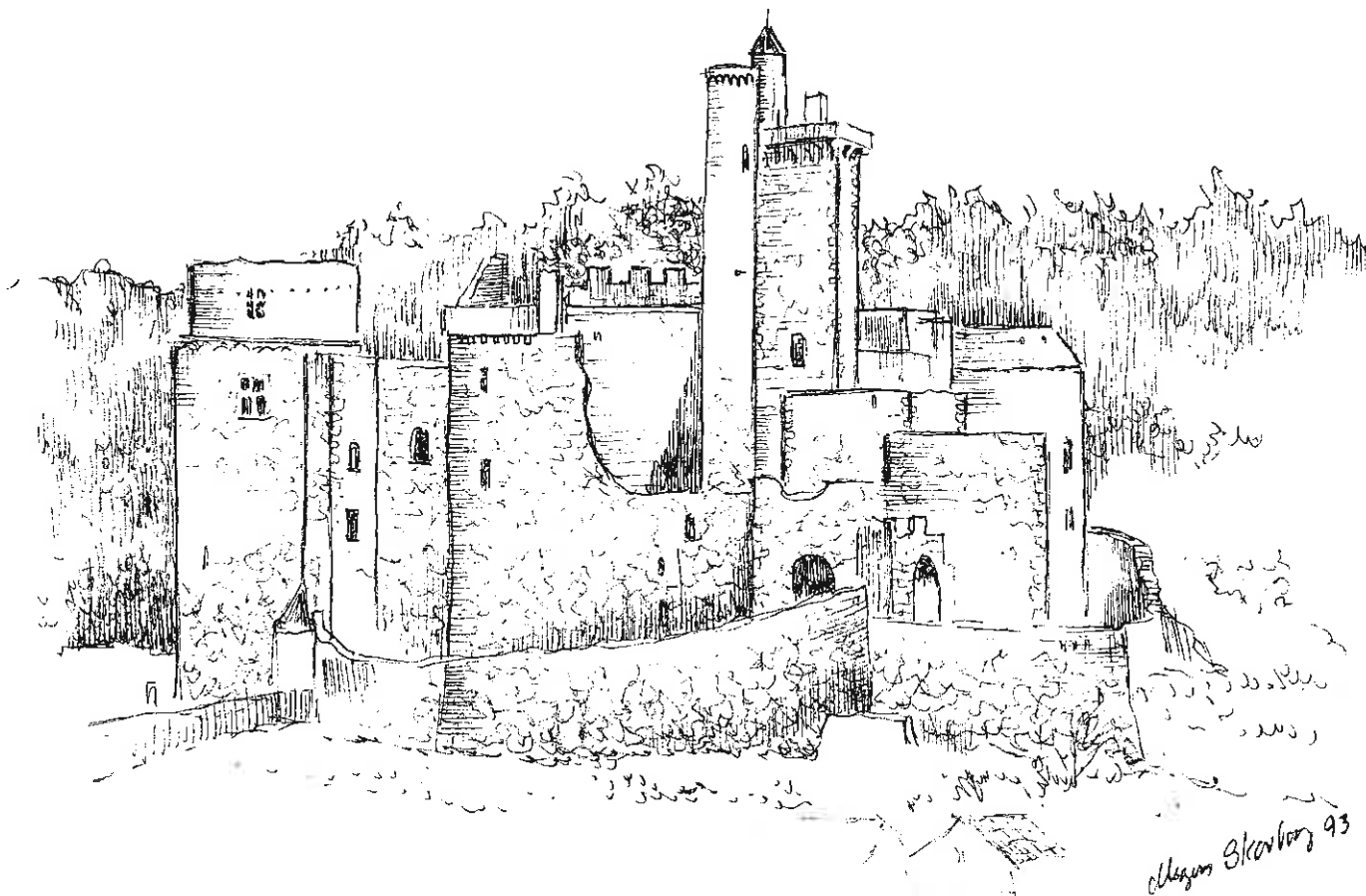
Men det blev englænderne, som skulle gøre en ende på det middelalderlige Tournon, idet de indførte denne by i forsvarslinien, som også omfattede Penne, Puymirol, Monflaquin og Sauveterre. Forsvarslinien lå over for modstandernes forsvarslinie, som greverne af Toulouse havde organiseret, og som gik fra Montaignut til Clermont-Dessous, idet den passerede Beaucaire, Touffailles, Brassac.

Det er især under Religionskrigene, at Tournon havde det svært. Fra sommeren 1561 førte Duras sine store slag efterfulgt af Blaise de Montluc's kampe året efter. I lang tid forblev Tournon Huguenotternes tilholdssted, trods det, at det var kongen af Navarra's jorde, og han boede her i 1580'erne. Tournons tilbagevenden til kongeriget blev i 1607, og byen taber herved sin krigsposition for herefter fredeligt at leve med sit opland.

Tournons dominerende position forklarer byens militære og historiske rolle, hvor indbyggertallet siden 1940 er faldet i lighed med en del andre kommuner i Agenais og Quercy. Det tager en times tid at besøge byen.

Vi tager udfaldsvejen og ved rundkørslen køres mod Fumel. og videre ad D 656 mod Cahors. Dernæst køres til venstre ad D 5 mod Thézac og Mauroux. Videre 1 km og vi kommer til et imponerende kors udført i Bretagne-granit, som er opført af byen Tournon til minde om en medborger ved navn M. Runeau, som blev biskop i Angers.

Det er et dejligt sted, hvor man får lyst til at hvile, før man drager videre mod Fumel. I Fumel tager vi til højre ad D 911 og lidt uden for byen følger vi så D 673 og videre mod Bonaguil ad D 158.

BONAGUIL

Château de Bonaguil er et slot, som ejes af byen Fumel, og er beliggende 7 km. nordøst for denne. Slottet fremstår som en majestætisk fæstning, som grænser op til Périgord og Quercy.

Dette middelalderslots historie er så udmærket beskrevet i Max Pons værk, men man bør dog nævne, at slottets grundlægger er Bérenger de Roquefeuil, som sammen med sin hustru fik 12 børn og deraf talrige efterkommere. Han døde i 1530, 10 år efter at fæstningen stod færdig.

Château de Bonaguil er blevet kaldt, dels et »mønsterslot«, på grund af, at det er intakt, da det aldrig blev indtaget, dels, at det anses for en perle inden for militær arkitektur fra slutningen af Middelalderen. Slottet er opført som en fæstning i tiden 1480-1520, hvilket også vil sige i slutningen af Hundreårskrigen (1337-1453 mellem England og Frankrig).

Bonaguil's originalitet skyldes også dets store skønhed og dets majestættiske ensomhed, dets mysterium og dets vælde. Det fremstår i dag som et vidunderligt vidne om en epoke i Frankrigs historie.

En rundvisning på slottet varer mindst en time.

FUMEL

Følger man landevejene tilbage ad D 158 og D 673 fra Bonaguil, passerer man efter 8 km landsbyen Condat, som gennemstrømmes af floderne Lot og Thèze. Denne landsby ligger klods op ad Fumel, som er en by med ca. 7000 indbyggere. Byens seværdighed er Château de Fumel, som daterer sig fra det 16. århundrede. Dette slot benævnes som »monument historique«, hvilket i Frankrig vil sige, at det er et fredet historisk monument. Fra slottets terrasser kan man nyde det vidunderlige panorama ud over Lot-dalen.

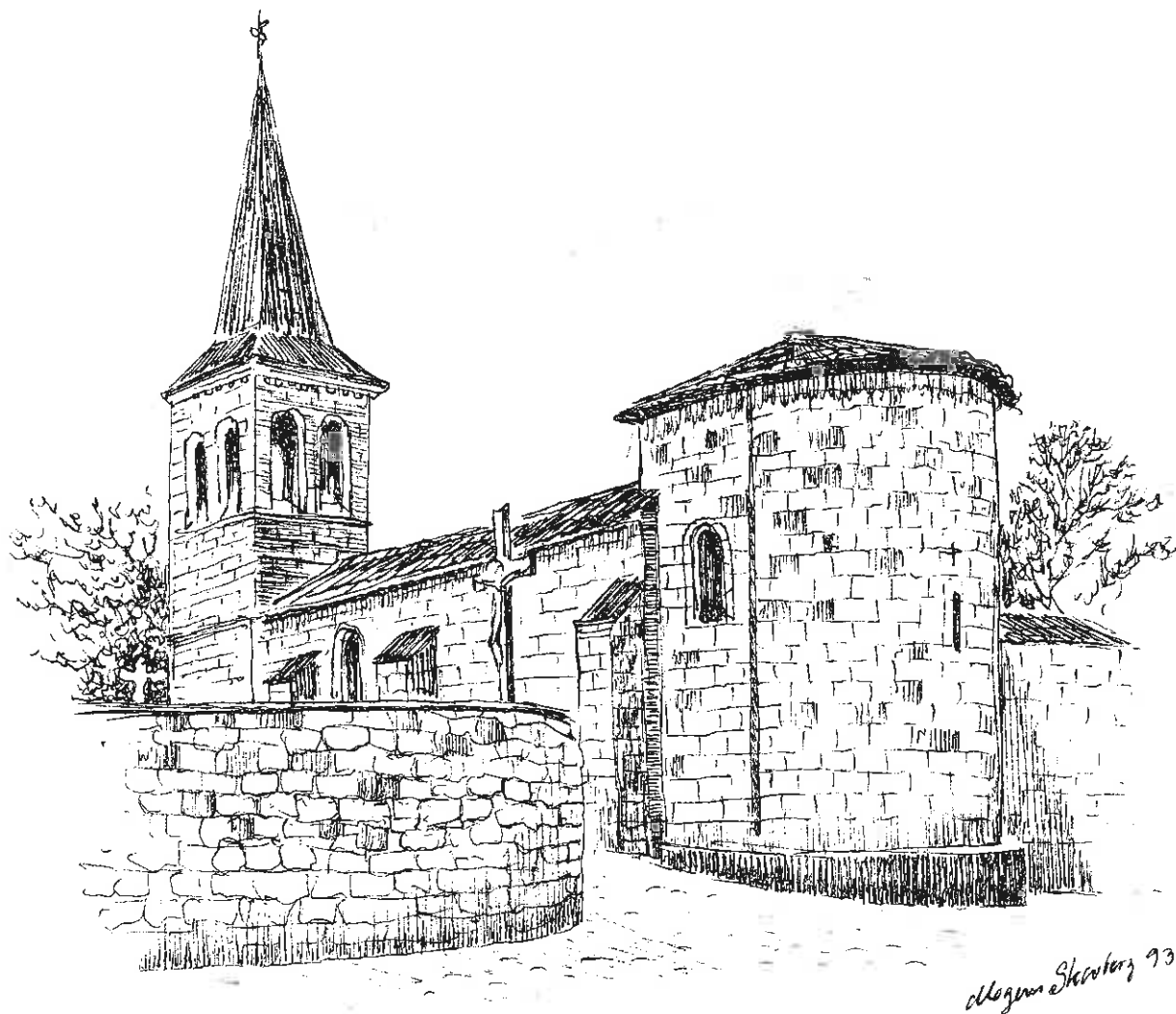
MONSEMPRON

Herfra kan man fortsætte til landsbyen Monsempron vest for Fumel. Den ligger højt hævet over landskabet. Her finder man en romansk kirke, som nok bør besøges.

Fra Libos tager man videre over floden Lot, som er 481 km lang. Den tager sit udspring i Mont Lozère, løber gennem Cahors og videre mod Dausse ved Garonne. Lige inden byen ligger slottet Puycalvery fra det 16. århundrede (kan ikke besøges).

Vi kører samme vej tilbage ad D 112 mod Tournon d'Agenais og herfra ad D 661 til vejkrydset med D 47 i landsbyen d. Aussé mod Valeilles.

Vi forlader departementet Lot-et-Garonne og befinder os nu i Tarn-et-Garonne, og på broen over floden Boudouyssou finder vi den oprindelige vejsten fra før 1808.

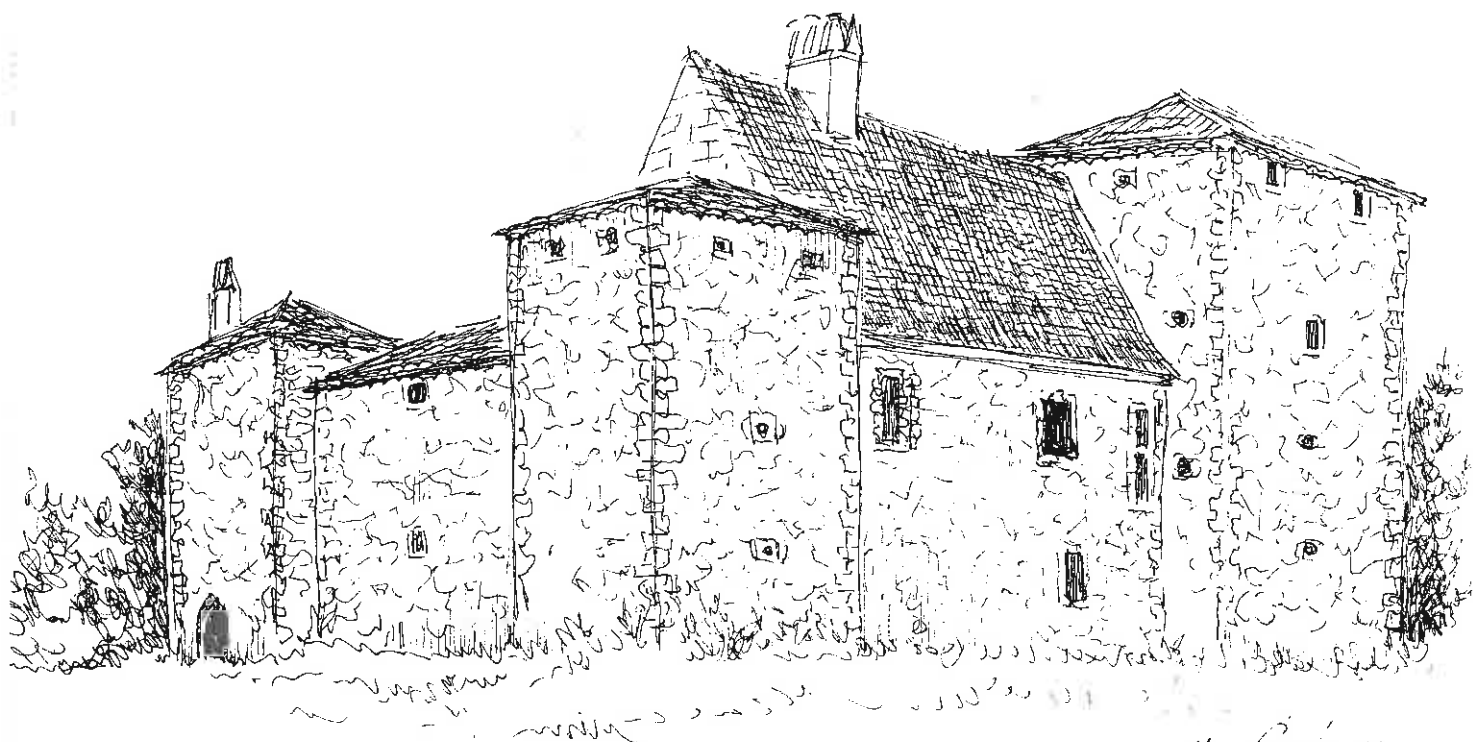

VALEILLES

Denne charmerende by og dens kirke omgivet af bakkedrag må bestemt opleves, og dens kirke, som går tilbage til 1100-tallet, er et besøg værd. Byggestilen er romansk, og koret og dets smukke portal er dekoreret med stjerner og palmeblade på hvælvingerne. Ranker og marguriter omkranser gesimserne.

I samme by ca. 2 km. herfra ligger en anden kirke, nemlig Saint-Pierre d'Ayrens, hvis gamle bygninger er genopført i det 16. århundrede efter at have været lagt i ruiner under Religionskrigene. Ved genopførselen har man skævet meget til Saint-Martin kirken.

Kører man nu videre ad D 47 og standser på toppen af bakken ved navn »Quillès«, kan man nyde den flotte udsigt bag sig, og følger man så markvejen til højre, kommer man til slottet Quissac, som var genstand for genvordigheder under korstoget mod Albigenserne. Huset er fredet og tilhører siden 1703 familien Sainte-Croix, som kan kontaktes, såfremt man skulle ønske at bese slottet.

LE CHÂTEAU DU DIABLE

Alexandre Kuvshinov 1993

COUYSSELS

Lidt længere fremme, stadig ad D 47 - efter at have passeret D 656 - fortsætter man til Couyssels, hvor 1300-tals slottet Le Château du Diable (Djævleslottet) ligger dominerende ved en stejl kløft. Det er i øvrigt i færd med at blive sat i stand.

Man kører videre ned forbi kirken Saint-Julien, som ligger i ruiner, og fortsætter til landsbyen Roquecor.

ROQUECOR

Denne historiske by, som siden det 12. årh. har været herresæde for den kendte familie d'Aspremont, er vokset op omkring dets slot, som ligger ud til klippeskråningen med en vidunderlig udsigt over sletten.

Der er kun tårnet og den gamle indgangsport tilbage. En gade med gamle huse fører op til porten, som udgør en slags fæstning. Det er en spændende oplevelse denne gåtur, som fører én ud til klippen »Lou Roc des Nobis«, som er en meget dramatisk oplevelse.

Man mangler kun at nævne, at dette slots vigtigste opgave var at overvåge tilførselsvejene fra Quercy til Agenais og dalene Lot og Garonne.

1 km. fra denne landsby møder man kirken Saint-Martin. Stilen var oprindeligt romansk, men store dele er renoveret i det 15. århundrede, og stedet er i dag fredet.

Tager man tilbage til D 656, og kører et stykke ned ad landevejen, støder vi på endnu en romansk kirke i landsbyen Saint-Amans-du-Pech, men kører vi videre ned i dalen af D 82, kommer vi til endnu en kirke, og her bør man gøre et sidespring og besøge Ferrussac, som hører sammen med Roquecor. Her finder vi et af egnens højeste punkter (267 m.), som byder på et storslået panorama mod alle verdenshjørner. Efter Ferrussac, fortsættes der af små smukke veje til Lacour. Fra Roquecor kan man fortsætte direkte til Lacour.

LACOUR

På midtvejen mellem Roquecor og Lacour finder man ved at dreje til højre ad kommunevejen ejendommen Canussel, som blev landskendt i 1801, da marskal Bessières lod sig vie til Marie-Jeanne Lapeyrière i et improviseret kapel. Man kører videre til landsbyen Lacour, og fra torvet er der en superb udsigt over landskabet.

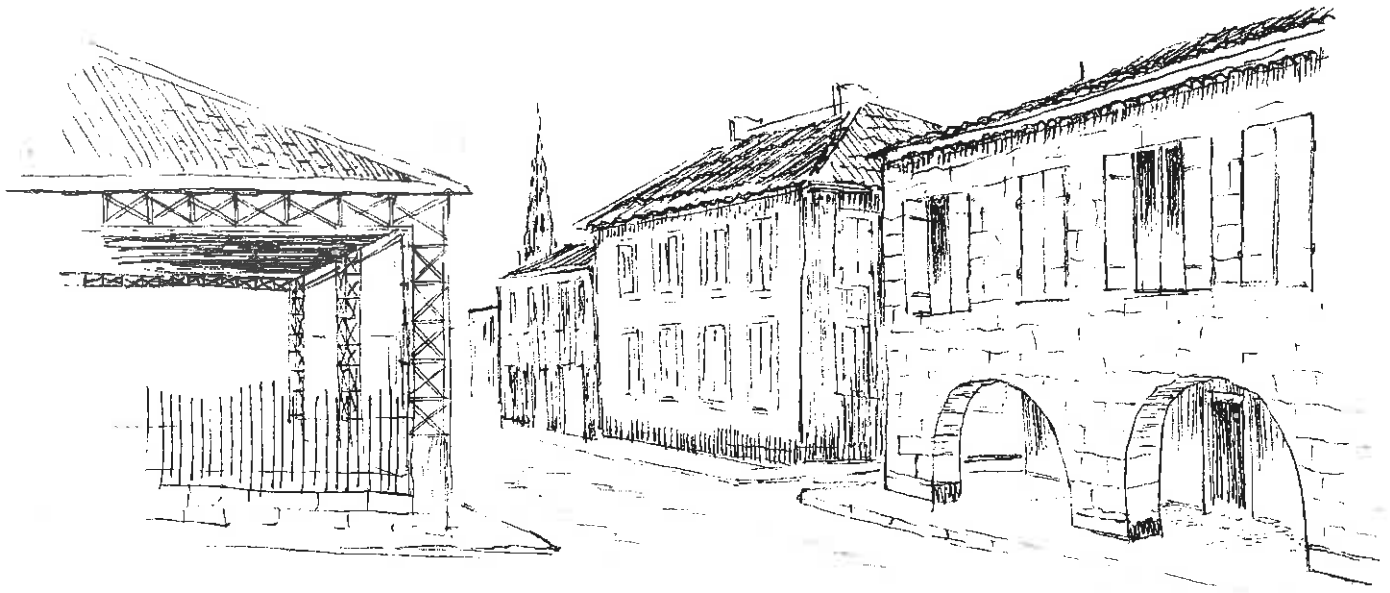
Herfra er der 20 m. til Notre-Dame kirken med dens bemærkelsesværdige bygning fra slutningen af det II. århundrede, som er fredet. Kirkens skib er dog af nyere dato, da det oprindelige blev ødelagt under Religionskrigene (1500-tallet). Inde bæres kirkens vælvinger af søjler, som er dekoreret med fugleornamenter og sammenføjede monstre.

Hvis vi ser på klokketårnet, består det af et firkantet massivt tårn, som vi finder det andre steder i Agenais.

Går vi på opdagelse i Lacour kommune, vil det være en god idé at besøge kirken, som ligger ensomt i en dal omgivet af træer og er opført af Saint-Etienne de Cartanede. Bygningsstilen er romansk, og kirkeskibet er genopført efter Hundredårskrigen. Det er især kirketårnet, som imponerer ved sin kolossale størrelse, som står som bevis for tidligere tiders forsvar. Herfra kunne man følge udviklingen i dalen, hvor man før 1983 kunne se de berømte tårne fra Moissaguel, som tilhørte et slot, opført i 1330 og nedrevet i 1409 på den franske konges befaling. Tårnene var i de sidste 20 år tilholdssted for omstrejfende. I dag består kun fundamentet.

Når vi igen befinder os på vejen mod Bourg-de-Visa, D 7, passerer vi en frugtbar egn, som er oversået med små forhøjninger.

BOURG-DE-VISA

Dette sted med sine 406 indbyggere er egnens højborg. Byen er meget gammel og går tilbage til det 12. århundrede. På pladsen, som er omgivet af kuppelformede træer, var tidligere opført en fæstning med et tilhørende kapel.

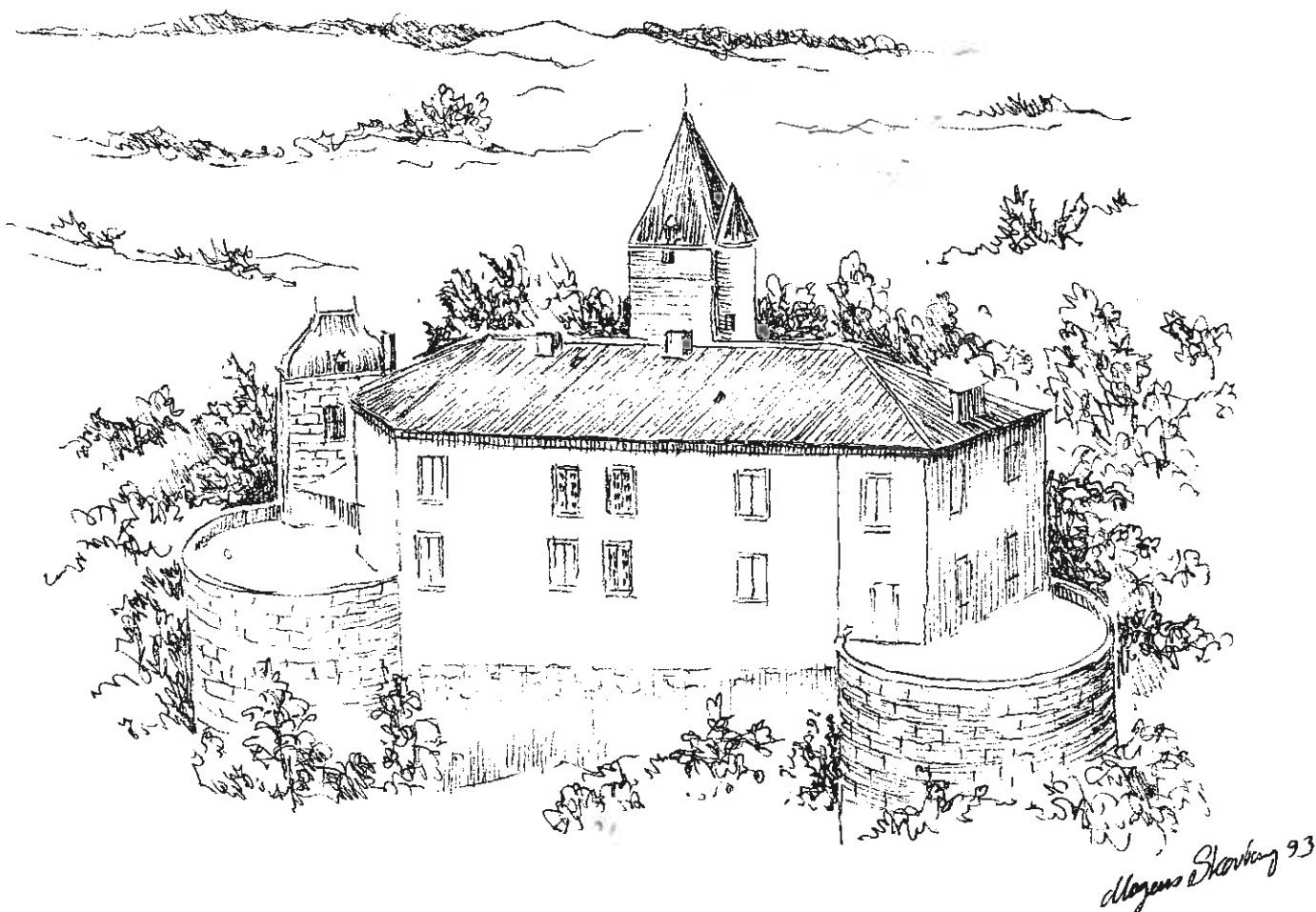
I 1882 blev dette udskiftet med den nuværende kirke, som i øvrigt vender i en forkert retning og hvis kirketårn stod færdig i 1891. Det er forsynet med et 8-kantet kirkespir, som fremstår med elegant slankhed. Kirken er tilegnet martyren Saint-Quirin, som også har givet navn til en af byens fontæner, om hvis vand man førhen sagde, at det kunne helbrede øjenlidelser.

5 km. sydvest fra Bourg-de-Visa ligger den romanske kirke, l'église du Bugat, som er restaureret i 19. århundrede. Skibet er en donation i 17. århundrede.

Sidekapellerne er omdannet til sideskibe i 1856. Kirkens portal, som stod færdig i 1890, er monteret på tårnmuren. Arkaden fra samme periode er et unikt stykke arkitektur.

Efter dette lille sidespring returneres til Bourg-de-Visa ad D 7. Ved derefter at fortsætte ad D 43 kommer man til Fauroux, hvis sogn var tæt sammensmeltet med Saint-Romain. Kirken her er genopbygget i slutningen af det 15. århundrede og har siden 1882 foran kirken en brolægning i Gallisk-romansk mosaik, som blev fundet i Séoune-dalen og bragt hertil.

Fra Bourg-de-Visa kører vi ad D 7 og D 43 til Saint-Nazaire-de-Vallentane.

BRASSAC

Slottet i Brassac ligger næsten midt i byen. Det virker både imponerende og frygtindgydende, som det ligger dér på skråningen ned til Séoune-dalen. Dette berømte slot, som har en lang historie bag sig, blev fuldendt af Raymond V af Toulouse i 1180. Efter at det i en kort tid have været i Richard Løvehjertes hænder, kom det igen på familien Planels hænder, der igen måtte afstå godset til greven af Toulouse.

Under Hundredårskrigen erhvervedes godset i 1356 af den indflydelsesrige englænder Jean Chandos. Så fulgte Religionskrigene, og slottet indtoges af Huguenotterne, hvis hersker sloges på Blaise de Montluc's side.

Historien fortæller, at Jean III af Brassac mødte Marguerite de Valois under et ophold på slottet. Hun tilbragte imidlertid natten den 26. september 1585 sammen med sin elsker, den flotte Aubiac, som ulykkeligvis måtte betale med sit liv for denne kærlighedsnat.

Slottet i Brassac har også i en kort tid været beboet af Kongen af Navarre (Nordspanien), den senere Kong Henrik IV, som herfra sendte breve og blomster til Gabrielle d'Estrées.

I det 18. århundrede bliver slottet sæde for familien Galard, som i 1609 var blevet forfremmet til greveslot.

Godt 300 år senere, i slutningen af 1800-tallet kommer slottet i Pierre Chabrié's besiddelse. Han var bl.a. borgmester i Moissac, og det kan nævnes, at det stadigvæk er hans efterkommer, som ejer slottet.

Hvad angår fortet (som kan beses), er det et sjældent bevis på flot militær arkitektur fra det sydlige Quercy. De øverste partier og fangetårnet er imidlertid beskadiget. Under en terrasse befinder der sig sale med våben i flere etager, som er forbundne med store trappesatser.

I dag står slottet i Brassac omgivet af en esplanade af libanesiske cedertræer og hundredårige fyr. Træerne er placeret i en kvardrille omgivet af fire runde tårne, som man mener går tilbage til det 12. eller 13. århundrede. Dette slot, som selvsagt er fredet, kan besøges fra påske til 1. november (Saint-Tousaint), på eftermiddage med undtagelse af tirsdage, og der kan bestilles tid for et besøg på tel. 6394 2382. Rundvisningen varer ca. 45 minutter.

Brassac brillierer også med at have egnens smukkeste kirke, nemlig kirken Saint-Séverin. Den oprindelige kirke opførtes i det 12. århundrede, men blev ødelagt under Hundredårskrigen, og den nuværende kirke samt dens begravelseskapel blev således bygget i begyndelsen af det 16. århundrede.

Fra Brassac køres videre ad D 7, og lidt efter køres fra til højre ad D 60, som fører til Montjoi.

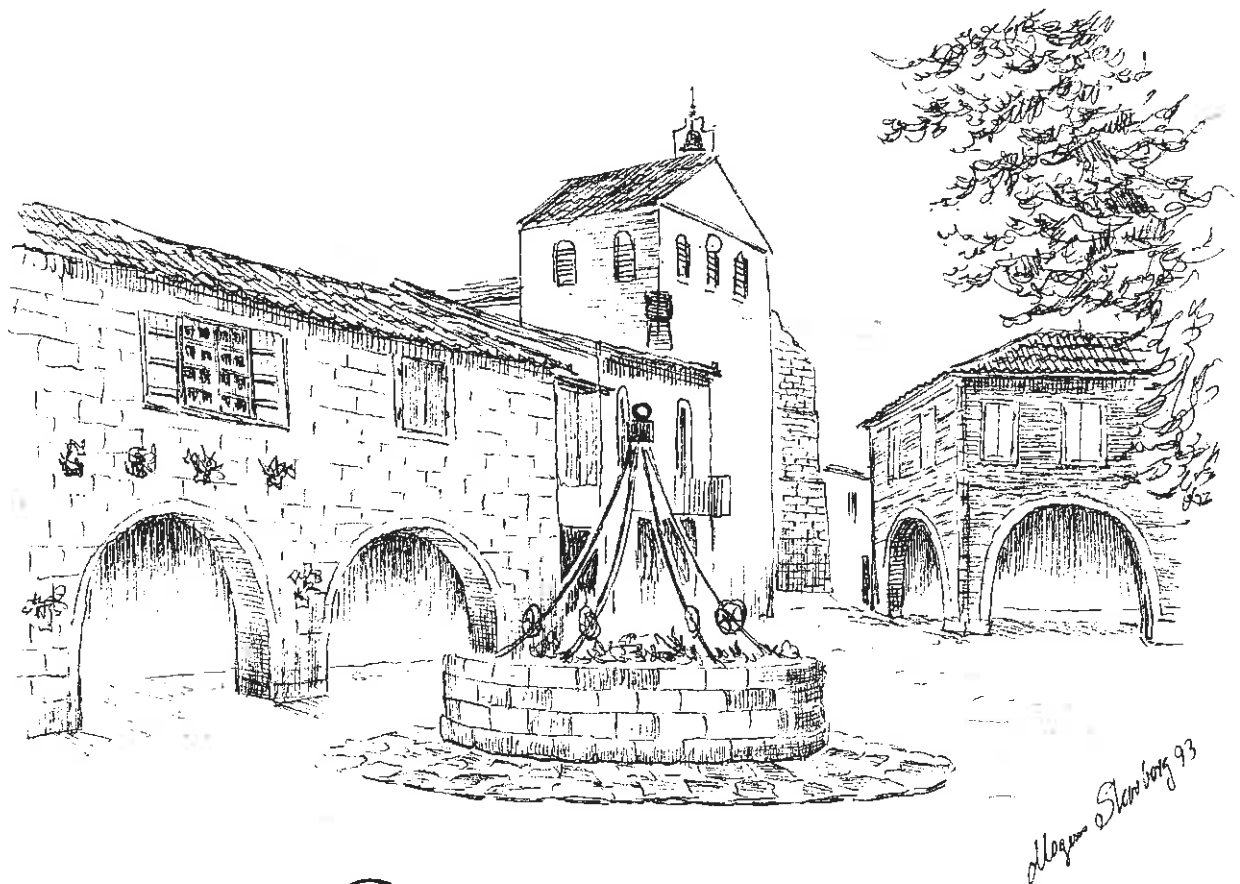
Algerne Blomberg 93

MONTJOI

er en gammel fæstning fra 12-hundredtallet, grundlagt af Alphonse de Poitiers. Landsbyen havde i 1850 ca. 700 indbyggere, som boede »uden for murene«. Siden er dette tal gået drastisk tilbage, og det kan nævnes, at der i 1982 kun boede 221 indbyggere. Montjoi er en meget pittoresk by med sine gamle bindingsværkshuse med gesimser og fremspring.

Hvad angår kirken, er den genopstået efter Hundredårskrigen. Under Religionskrigene blev den hårdt medtaget, hvorfor en restaurering i 1857 var nødvendig. Således blev en gammel klostermur udskiftet med et firkantet tårn.

For at komme ned til Séoune-dalen, køres ned ad bakken, og ovre på den anden side finder vi Castelsagrat.

CASTELSAGRAT

er en fæstning fra 1270. Byen karakteriserer sig historisk set på forskellig vis.

Den store plads i Castelsagrat har overdækkede buegange fra det 14. og 15. århundrede. Stedet blev dengang besøgt af folk fra Clément Ferrand, og måske overnattede de i disse buegange. På pladsens midte har vi den smukke brønd i romansk stil. Pladsen og dens omgivelser er i 1981 blevet fredet.

Kirken L'église de l'Assomption er fra 14. århundrede, og det er dens indgangsportal også. Selv om en restaurering af kirkens indre er hårdt påkrævet, er den meget smukke altertavle et besøg værd. Den er udført af Pierre Affre de Toulouse i 1668 og stammer fra stiftskirken Saint-Raymond i Toulouse, hvorfra den blev hentet efter Revolutionen. Samtidig med, at altertavlen blev restaureret i 1962, blev den fredet.

Man var fast besluttet på at bevare bygherren Saint Raymond Gayrards relikvier fra det 11. århundrede. Disse udgør 4 statuer af Saint Roch, Saint Paul, Saint Peter og Saint Sébastian og opbevares i 4 nicher som karakteristiske repræsentanter for barokken i det 17. århundrede.

Fra Castelsagrat skal man køre videre ud til D 7, passere vejkrydset ved Fourquet (som krydser D 953, der kommer fra Valence d'Agen), og 4 km. længere fremme kører vi fra mod Saint-Jean-de-Cornac.

SAINT-NAZAIRE-DE-VALENTANE og MIRAMONT-DE-QUERCY

Det kan anbefales at besøge den fredede kirke, som er af romansk oprindelse, og hvis halvrunde korrundinger er bevaret fra det 12. århundrede. Klokketårnet, som er genopbygget omkring 1878 er et ufærdigt tårn, som stadig venter på at blive fuldendt.

Endvidere er kapellet La Chapelle Notre-Dame-de-Bellecassagne, som man absolut ikke må undlade at besøge. Dette lille kapel ligger i bunden af dalen, og er fundet frem af sine ruiner i 1858. Det fremstår som et pilgrimskapel, som tages i brug hvert år den 8. september, idet stedet er velegnet til meditation.

I virkeligheden var dette kapel, som ligger i Saint-Nazaire-de-Valentane-sognet i den østlige del af kommunen Miramont-de-Quercy, en del af forsvarslinien mod Hertugdømmet af Toulouse tillige med et middelalderslot, som ikke findes mere. Dette er også tilfældet med kirken Saint-Pierre de Nazac, som er en romansk bygning fra år 1208 og næsten totalt genopbygget i det 16. århundrede.

Fra dette område kører vi tilbage til D 60, og kører til venstre mod Brassac.

SAINT-JEAN-DE-CORNAC

Denne ensomtliggende kirke, hvorfra der er fri udsigt så langt øjet rækker, var under klosteret i Moissac's indflydelse fra 1200-tallet.

Kirken er genopbygget i det 16. århundrede - hvilket også fremgår af årstallet 1526 på en af kirkehvelvingerne. I 1709 undergik den en større restaurering, under hvilken skibet fik ny og anderledes facade.

Klokketårnet, som tidligere var blevet ødelagt ved bombardement, blev genopført i 1876, men det var egentlig først i 1955, at en gennemgribende restaurering af kirkens indre, hvorunder murene blev blotlagt, at kirken genfandt sin oprindelige skikkelse.

I koret, som er omkranset af våbenskjolde, udført ved Jean de Lauzières død, bemærkes ornamenterne forneden på buerne, som er dekoreret med forskellige motiver, bl.a. kan man se klosteret i Moissac's skjold.

Til venstre i kapellet finder vi »Grevens Kapel«, hvor 2 gravkamre omkranser Helene de Roquefeuil's gravsted. Hun var datter af Beranger de Roquefeuil, slottet i Bonaquils egenrådige bygherre. Helene var gift med Robert de Lauzières, som ligger begravet ved siden af. Dvs. her ligger flere medlemmer af familien Lauzieres og ligeledes af familien Biron, hvilket igen vil sige, at Saint Jean de Cornac var overhoved i denne berømte familie, som omfatter adskillige franske marskaller.

3 våbenskjold, som hænger oven over gravkamrene, henfører til familierne Roquefeuil og Lauzières, og idet vi stadigvæk befinder os i dette kapel, bemærker vi desuden en kamin udført i sten i 1545. Den stammer fra hospitalet for spedalske i Maulause, og det romanske alter stammer fra kirken St.-Martin-des-Sept-Albres à Belvèze, som blev nedrevet i 1969. Man henvender sig på torvet, 200 m herfra, såfremt man ønsker at se kirken indvendig.

En kilometer herfra finder vi så slottet La Chapelle de Lauzières, ødelagt under Hundredårskrigen og genopbygget i begyndelsen af dette århundrede. I 12. århundrede var det sæde for herremændene de Durfort, som var lensmænd og protektorer for klosteret i Moissac.

I 1487 overførtes herresædet til Quinot de Lauzières, som var landshøvding af Quercy, og ved ægteskab den 16. juni 1615 kom det i Armand de Gontaud-Biron's eje, og familien ejede faktisk dette sted helt til 1827. Siden 1884 har slottet været på familien Laportes hænder. (Slottet kan ikke besøges).

Vi er nu ved vejs ende i vor historiske rejse nord for Monbrison, og kan køre tilbage til hovedvejen D 953 til Valance de Agen, eller følge D 7 til Moissac.